

Hierop reageerde de N.R.C. als volgt:

„Waarom dan het standbeeld liefst wat weggestopt worden moet? Lezer, verwonder u thans niet. Groen van Prinsterer vatte eenmaal het plan op een standbeeld voor Van Oldenbarnevelt op te richten. Doch dan in Den Haag, om den raadpensionaris te eren. Groen meende, dat na 300 jaar oude veeten mochten worden vergeten, en dat een waarlijk groot man, al had hij ook fouten gehad, als zodanig kon worden erkend. Dat was groot gedacht. Doch toen kwam dr. Kuyper en die reet oude wonden weer open. Van Groen's denkbeeld kwam verder niets. Ons land toonde zich klein in de daden waarin een klein land klein kan zijn. Geen wonder als men zich herinnert, dat toen voor een standbeeld van Thorbecke ¹⁵⁾ evenmin in Den Haag een passende plaats was te vinden.

Nu, na nog weer het derde van een eeuw, heeft De Rotterdammer bezwaar tegen een standbeeld zelfs van de stadspensionaris, wijl hij niet is geweest de man der 'kleine luyden'."

„Ons zal het verbazen", zo besloot de N.R.C., „als er in de Raad één is, die zich zo klein man durft tonen, dat hij dit beroep op de kleine luyden niet oordeelt een staal van de ergerlijkste demagogie te zijn, een summum van speculatie op volksgunst en van . . . kleinzieligheid!"

Tot hiertoe het voorbereidend vuur van weerszijden!

Ter toelichting diene dat Groen van Prinsterer in „Nederlandsche Gedachten" van februari 1874 tien stellingen gaf, waarin werd betoogd, dat het nog te vroeg was om een standbeeld voor Thorbecke op te richten, en op deze stellingen liet volgen:

Stelling 11: „Twee Staatslieden van den eersten rang zijn er, Oldenbarnevelt en Jan de Wit, voor wie thans, krachtens de uitspraak der Historie, in de nabijheid van den Eersten Willem, de tijd van standbeeld-oprigting daar is".

Stelling 12: „Ter plaatse die dankbaarheid en naberouw aanwijst: waar de een onthoofd en de ander verscheurd werd".

Aan deze stellingen voegde hij nog toe: „Een standbeeld moet teeken zijn van verzoening, op onbevangen onderzoek en wederzijdsche waardeering gegrond. Geen standbeeld voor Barnevelt, zoo niet, althans op Nederlandschen bodem, door de deskundigen, in elke richting (op het voorbeeld van onzen uitnemenden historiekennner Fruin) een onpartijdig oordeel ook aan Maurits wedervaart".